

Distinctio .vi. Quibus est collata potestas baptisandi.

Quibus liceat baptizare addam. rē. Sup ostendit magister que sit potestas collata ministris. Nec scdo determinat qbz est collata. Et habet hec pars duas ptes. In pma determinat quibus li-

Me cōf effio i trinitatis iuocatio videat anulari. Uiderur ratio ista Bede nō valere. quia qd aliquis plus et pluries inuocat trinitatem rē b fiterur. non an nibular sed potius honorat. Itē si hec ratio bona est. tunc nullum opus debet iterari i quo sit inuocatio trinitatis quod manifeste falsum est. R. ddm. q ista non est ratio be dē. quia inuocet trinitas. s; q; in uocet ad talē effectum qui iterari non potest. sicut ad impressionem caracteris. rē dō si scdō inuocat aliqd cū non possit habere effectū. ad nibular inuocati onem pcedentē. h autē non semp ēi alijs generibus operū vel sacramentorum. nisi eoz que caractere rem imprimunt. Itē patet q nō est simile.

Quibus liceat baptizare. Ostendens q omnibus in cāu necessitatis.

Hinc quibus liceat baptizare addam de hoc. In dorus ait. Constat baptismum solis sacerdotibus esse traditū eiusq; ministeriū; nec ipsis diaconis implere est licitum absq; episcopo vel ips bytero. nisi hijs procul absentibus vltima languoris cogat necessitas. quod etiam laicis fidelibus permittit. Ex concilio karthaginensi quinto. Item mulier quauis sacra baptizare non presumat. nisi necessitate cogēte.

Querit rē definit vritatem vtrum baptizatos ab hereticis liceat rebaptizari.

De illis vero qui ab hereticis baptizantur. vtrum rebaptizandi sint queri solet. Ad quod breuiter dicimus. quia quicumq; sit qui baptizet. si seruetur forma a christo tradita. verum baptismum dat. rē ideo qui illuz sumit non debet rebaptizari. Unde Beda. Siue hereticus. siue scismaticus. siue facinorosus qd q; in confessione sancte trinitatis baptizet. non valet iste qui baptizatus ē a bonis catholicis rebaptizari. ne confessio et trinitatis inuocatio videatur inani. Item augustinus. Quāuis vnum sit baptismus rē hereticorum. scilicet eorum qui in nomine patris rē filij rē spiritus sancti baptizant. rē ecclesie catholice. tamen qui foris ecclesiam ba-

ptizantur. non sumunt ad salutem baptismum. sed ad perniciem. habentes formam sacramenti. virtutem autem eius abnegantes. rē ideo ecclesia non eos rebaptizat. quia in noie trinitatis baptizati sunt. rē ipsa est forma sacramenti. Item rebaptizare hereticum qui hec sanctificationis signa perceperit omnino peccatum est. catholicum vero immanissimum scelus est. Ex hijs aperte colligitur q; qui etiam ab hereticis baptizati sūt seruato caractere christi. rebaptizandi non sunt. sed tantum impositione manus reconciliandi vt spiritum sanctum accipiant. rē in signum detestatiōis hereticorum.

Remouet falsitatem ostendens q; Liprianus qui dixit baptizatos ab hereticis esse rebaptizandos non recte sensit.

Sunt tamē nonnulli doctorum vt Liprianus et alij qdam qui dicere videntur ab hereticis non posse tradi baptismum et eos esse rebaptizandos cum veniunt ad ecclesiam qui ab illis dicuntur baptizati. Sed hoc de illis verum est qui extra formam ecclesie baptizare presumunt. Liprianus tamen ibiā veritate deuisse videtur q; ait de heretico. quomodo sanctificare a quam potest cum ipse immundus sit. rē apud quem spiritus sanctus non est. cum dominus dicat in lege. Quicumq; tetigerit immundus immunda erunt. Quis potest dare qd ipse non habet. hoc ē ex ignorantia

risma vt catholicus rē similiter recipiat. quare magis peccatū er immane scelū est rebaptizare catholicum. R. dicendum q; qd dohereticus baptizatur rē rebaptizatur non est tantum peccatū q; sum est de catholico. rē huius ratio est. tum a parte rei sacramenti. tum a parte ipsius sacramenti. A parte rei sacramenti. quia eam non recipit hereticus rē ideo si iterum baptizatur. propter hoc efficaciam non geminatur. A parte sacramenti. quia dubium fuit et probabiliter nō ti sunt q; heretici carentes fide non baptizent. et vbi dubitatio est potest in casu quis rebaptizari. rē ideo nec omnino facit iniuriam rei nec omnino sacramenti s; in certam sententiā. Sed nūc determinari est q; factū recipit rē caractere rē rez nisi sit obstaculū fierōnis. rē iō peccatū ē. quāsi nō tūa tur. nō excusare a toto. rē hic est ignorantia turis

DI VI

Itid. in li. de offi.

R.

Beda

Aug. ad qenes bo. rosij.

Aug. ad maximia.

Liprian.

Lum autem rebaptizatur catholicus d quo constat q̄ re-
cepit sacramentū. 2 p̄babiliter creditur q̄ recepit res sa-
cramēti. tūc ex certa scia fit iniuria sacramēto 2 x̄po. q̄
effectū vnice/passiōis. 2 remissione peccōz oim vult re-
iterare. 2 q̄tum in se est x̄pm itez crucifigere. 2 sacramē

Aug^o. de
vnicō ba-
ptismo.
tum iterat 2 gra-
uissime peccat.

3 **Q**uomodo
sacrisficare aquas
potest cū ip̄e in
mūds sit. Obij-
citur contra hec
verba Lipziani
quia fm hoc vi-
detur q̄ baptis-
mus non firmi-
si in aqua sancti-
ficata ergo si ali-
quis baptizetur
in aqua flumi-

nis est rebaptizandus. Item qualiter soluit ad eius ar-
gumenta ad que magister nō responder. Et enim nul-
la est sanctificatio nisi per spiritū sc̄m. 2 hūc hereticus
non habet. ergo nihil sanctificat. R^o. ddm q̄ duplex est
sanctificatio. q̄dam que spectat ad solēnitatē quedā ad
necessitatē. Illa que ē ad solēnitatē est facta a prelato ec-
clesiē per orōnē. Sed hec non addit aliqd nec adimit ba-
ptismo. Alia est per verbū adueniens ad eim. per ver-
bum in quā quod est de integritate forme sacramenti. 2
qm̄ istud non habet efficacā a dicente. sed potius ab i-
stistente. ideo sanctificat 2 est efficac. non virtute mini-
stri. sed x̄pi. Sicut notarius odiosus 2 malus scribit li-
teras quas mittit regi. filius eius q̄uis notarius n̄ pla-
ceat nec aliqd quod sit in ip̄o regi. placet tamen lite-

eum dixisse Aug. innuit dicens
Abartirem Lipzianum glorio-
sum qui apud hereticos v̄scis-
maticos datum baptismum no-
lebat agnoscere. duz eos nimis
detestaretur tanta eius merita
vsq̄ ad triumphū martyrij secu-
ta sunt vt 2 charitatē qua excel-
lebat luce obumbratō illa fuga-
retur sed si quid purgādū erat
passiōis falce tolleretur. Rec

ra filij 2 et oimodo efficac ē apud regē. sic intelligēdū ē in
pposito. Et sic patz q̄ obiecto sua n̄ valet. qm̄ sanctificat
sacm̄ sp̄s baptizātis s̄ sp̄s x̄pi. Et h̄ ē qd Lipzianū
deceper. q̄ baptisimū prāte ministro traditā nō bñ p̄fice-
rauit. 2 de sacramēto fm q̄ de eius efficacā iudicauit. 2

nos qui baptisimi veritatem et
hereticorum iniquitatem agno-
scimus. ideo Lipziano meliores
sumus. sicut nec petro. q̄ gen-
tes iudaisare nō cogimus.

Hieronimus super epistolā
ad Romanos.

Hoc etiam sciendum est q̄ licet
ter immergatur propter miste-
rium trinitatis. tamen vnus ba-
ptisma reputatur.

si hoc diceret
in errore manife-
stum si veller b̄
defendere per-
ueniret q̄ null^o
nisi sanct^o pos-
set sacramēta ec-
clesiastica dis-
pensare. qd mō
tenent. quozun-
dam hereticozū
secte.

4 **S**i qd pur-
gandū erat pas-
siōis falce tob-
leret. Tūc aug^o. h̄

male dicitur. q̄ berests ē q̄ baptizat^o sit rebaptizad^o. 2 q̄
ve petm̄ ē rebaptizare. q̄ si h̄ faciebat ciprian^o. erat here-
tic^o. sed si heretic^o pariat. nō p̄t h̄ saluaf. q̄ tē. R^o. dō.
q̄ ciprianus h̄ nō dixit asserēdo nec defendēdo. s̄ opmā
do. 2 iō n̄ fuit heretic^o. q̄ n̄ erat in ecclesia determinatū
P̄terea zelus fidei 2 detestatio hereticoz q̄ multū vi-
gebat in eo faciebant ip̄z ex hūana infirmitate excedere
2 iō venialis credēd^o ē peccasse si peccauit. Silr 2 pet^o
amore quodaz sp̄ali mouebat erga gregē. 2 iō si ex h̄ ma-
lum exemplum gentibus dedit. non grauitur sed venia-
liter credendus est peccasse. Et hoc innuit Augustin^o.
cum dicit q̄ non sumus eis meliores. quia propter ve-
niale peccatum nō est quis minus p̄ferendus ali^o. Ue-
nialia enim omnia secantur falce martirij.

Quia supra questum est de potestate baptisan-
di. ad intelligentiam huius partis queritur h̄.
Iteratione baptisandi. Et quia causa quare
non potest iterari baptismus est character quem impru-
mit. ideo queritur primo hic de caractere. 2 circa h̄ ser-
queruntur. Primo queritur de caractere. quid sit sc̄d
essentiam. Secūdo queritur ad quid sit. Tercio i quo
sit sicut in subiecto. Quarto queritur per quid character
imprimatur. Quinto qualiter imprimatur vtrum dele-
biliter an indebiliter. Sexto 2 vltimo queritur. vtrum
baptismus debeat iterari.

Questio
Character sit habitus sic ostenditur. quia tria sunt in
anima. scz. potentia. passiones. 2 habitus. Sed caract
non est potentia. quia non est in omnibus. Nec passio
quia sc̄dm̄ ipsum animā non patitur. ergo est habitus

Item constat caractere aliquam esse qualitatem
spiritualem anime. sed nihil est i genere aliquo determi-
nato quod non sit in aliqua eius specie. ergo cum qua-
litas spiritualis sit in p̄ma specie qualitatis. 2 ista ē ha-
bitus vel dispositio. ergo caractere est habitus vel disi-
positio. sed non est dispositio. quia non est facile mo-
bilis. ergo habitus. **C**ontra. Augustinus de bono
coniugali. habitus est per quem aliquis aliquid agit.
sed caractere non agit homo aliquid. ergo caractere nō
est habitus. **I**tem. si caractere est habitus. aut est na-
turalis siue innatus. aut acquisitus. aut infusus. Nō

innatus hoc constat. ergo acquisitus vel infusus. S̄
omnis talis habitus cum sit in anima per modum per-
fectionis est scientia vel virtus. caractere autē nihil ho-
rum est. ergo non est habitus. **R**ad hoc dixerunt
aliqui q̄ caractere institutio non est aliud q̄ cōsi gna-
tio. 2 caractere idem est quod signum. 2 hoc signum ni-
hil addit supra potentias anime quo d̄ sit quid absolu-
tum. sicut nec signatum in circulo. sed fundatur supra
potentias anime nudas. 2 est ibi fm̄ institutionem 2 ac-
tum consignificatis nulla facta mutatiōne. vnde est pu-
ra relatio vt paternitas. 2 dicit q̄ verbum philosophi
intelligitur de illis que dicunt aliquid absolutum. Et
ponunt exemplum q̄ caractere est in anima sicut conse-
cratio in ecclesia. in qua consecratione ecclesie non dat-
tur noua qualitas. sed solum ordinatio ab eo q̄ potest
ad sacra ibidem celebranda. Sic dicunt q̄ caractere est
quoddam anime signaculum in quo dicitur anima san-
ctificari vt deus in ea habiter vt in templo. 2 hoc dicit
sensisse Dionysium in libro de ecclesia. Jerarchia. vbi
dicit. caractere ē signū sc̄ctum cognitōis vel cōmunica-
tionis fidei. etiam sacre ordinatiōis datus accedenti ad
Jerarchia. s̄ illō nō pōt stare. q̄ caractere dicit aliquas
assimilatiōem 2 configuratiōem ad ebanum. sicut cara-
cter bestie ad diabolū De quo Apoc. xiiij. Sed assi-
milatio fundatur sup̄ qualitatem. ergo si de nouo sit simi-
lato. 2 nō sit ex rēpōe mutatio alteri^o extrēmi fm̄ qualita-
tē. videtur q̄ r. cessit sit dare anime aliam qualitatem

Propterea dicitur aliqui qd si character dicitur relatiōz dicitur nihilominus qualitate aliqua sup quā fundat. 2. illa q̄litas est sicut dispositio ad recipiēdū lumē 2. calores grē. sicut siccitas in ligno ad calorem. 2. pariteras i vitro ad lumē. 2. iō posuerūt characterē in secūda spē qualitatē. Sed illud nō pōt stare. q̄ ista ē natural' potētia vel ipotētia q̄ subiecti naturā. Propterea siccitas 2. puteras sunt i potētia relatiōē. q̄ character eēt i potētia. qd stultū ē dicere. Propterea alij dixerūt qd character nō sūm ē ad disponēdū sed etiā ad distinguēdū. 2. ē sicut qdam q̄litas aīam fidelē decorās 2. omās per quā ab infidelī distinguit vñ infert sensui spūali passiōē mulebrē. 2. iō ē passibil' qualitas et in tertia spē qualitatē. Sed illud non pōt stare. q̄ nō dīr passibilis q̄litas q̄ infert passiōē sensui interiori vel intellectui. Eū ei oīs vītas sit obiectū intel' lectas. tūc oīs essent in tertia spē q̄litas. qd stultū ē dicere. q̄ sūm de characterē. Propterea alij dixerūt qd character q̄m est de suo noīe ipotat 2. figuratōz. vñ vbi nos habem? Deb. j. figura sbe. alia trāslatio dicit character sbe. 2. iō character est in tertia spē que est forma 2. circa aliqd constans figura. Et si tu obiectas qd figura est in q̄ntitate 2. quantitas in corpore. Dicitur qd sicut duplex est quantitas. spūalis et corporalis sive mollis. sic duplex ē figura. Sed istud non videt posse stare. qd figura ē clausio terminorū scdm qd est quarta spē. Sed in spūalibz configuratio nō est similis terminorū clausioi. sed est i multitudinis impressio sive assimilatio. Itē si figura ponat in spūalibz. non est nisi translative. sicut q̄ quantitas virtutis non ponitur in genere quantitatis nature sic nec figura in specie figure. Et iterū quō sūm qualitas virtutis actu dicitur clausio terminorū. Et itēz sup quid fundat illa clausio. Si sup virtutē datam vel innatam. opert ad altam speciem recurrere. q̄ cum figura spūalis non habeat puententiaz cum illa. videtur qd character non dicitur figuram sive configurationem i tertia spē. Propterea alij se extendentes dicūt qd non est in aliquo specie qualitatē p̄ho assignata. qd ipse nō assignatū solum species qualitatē innate vel acquirite non infusa. 2. hoc etiā ipse p̄ho innuit cum dicit. ortas sū 2. alij apparebunt qualitatē modi. Et dicitur characterem sub alia specie contineri vt vna species. qualitatē sit qualitas infusa. Sed illud videtur querere fugā quia nos virtutes theologicas 2. alias virtutes que sunt infuse in prima spē qualitatē collocamus. q̄rē q̄ nō similitur characterem. Et iō dōm qd character cum sit in aīa 2. sit qualitas spūalis qd est habitus. non passio. nec potētia. Sed notandū qd habitus accipitur dupliciter. Uno modo p̄p̄e pur distinguit. 2. dispositiōem per p̄fectum 2. imperfectum. Alio modo communiter p̄p̄t vt vñqz comprehendit. scz omnem qualitatē animaz disponentem. sive facile mobilem sive difficile. sive p̄fectam sive imperfectam. 2. sic accipit cum dicitur tria sūt in anima. potētia. passio 2. habitus. Nam dispositio est in anima 2. non est potētia nec passio. dicendū igit qd si accipitur habitus large. sic character est habitus. Si autem strictē. sic quia character est p̄p̄tius. ideo habitus. non quia p̄fectus. sed quia disponit ad vltiōrem p̄fectionem. scz gratie. que ad hoc est dispositio. Similiter est in oculo corporali. quia ibi est lumen generale inseparabile. sed insufficiente ad videndum nisi veniat spiritus visibilis a neruo optico. Similiter in intellectu est lumen generale inseparabile. non tamen sufficiente ad dirigendum cognitionem. nisi superueniat habitus scientie. Secundum rem igitur character est qd

dam qualitas aīam nō omīno p̄ficiens. sed disponens ad vltiōrē p̄fectionem. scz grē. Cū pōt esse qd sit quoddam lumē spūale semiplenū 2. qdā calor. gratis dar'. et illud lumē dicitur signaculū aīe vel signari in aīa sūm qd dicit i psal. signari est sup nos lumē vultus tui dñi. signari in q̄m p̄ naturā. sed specialit' p̄ sacramēta diuina. specialissime p̄ dona a spiritu sancti gratuita. Duo igit obiecta solunt. qd intelligūtur de habitu p̄fecto qd plene rationem habitus habet. nam iste habilitat ad op' ali. quod de se. et sic vel habilitat cognitiuā 2. est scientia. vñ motiua. 2. ē virtus. nō autē ē vñ d' habitu qd est imperfect' disponēs ad aliū. sicut lūmē naturale ad scian. 2. lumē oculi ad habitum videndi. sic intelligendū ē i characterē nihilominus tamē aliquem actū habet sicut parebit in sequenti p̄blemate. **Questio** q̄ De characterē q̄m ad vtilitatē. ad quid vītz character sit vtilis. 2. cū sit signū sacramētale. Dī qd ad significādū nec tū ad b' s' etiā ad disponēdū. Est etiā ad assimilandū 2. distinguēdū. Querit q̄ p̄mo de significatiōe. 2. cū signū sit qd se offert sensibus. vñ. qd character nō sit signū. cū sensibz se nō offerat. Itē si ē signū. aut q̄ ē naturale. aut volūtariū. Si volūtariū. q̄ diuersificat apud diuersos. quod stultū ē. Si naturale. ergo habet esse a natura. qd ē stultū sūm dicere. Itē si ē signū. qd qd significat. Si grām. Lōtra. multi bñt characterē qd nec hñt nec habuerūt nec habebūt grām. De secūdo actu qd disponere obiectū qd nō sit ad disponēdū. qd cū s' sit agēs potētie infinite. nō indiget dispōne p̄ta ad imp̄meduz formā. qd nō ē necesse qd character vel aliquid aliud disponat ad grām. Itē si ē ad disponēdū. querit qd ad quid disponit. Si ad grām. Lōtra. gratia habet i baptisimo flammis sine characterē. ergo nō indigemus dispōne media. Itē grā vñt grē sine dispōne media. qd vñ sūm qd natura vñt grāte. qd nō ē necessaria alta dispōsitio. De tercio actu qui ē assimilare queritur. cui character assimilatur. 2. constat qd si alicui qd ei a quo imprimitur. ergo assimilatur deo. Sed contra Similitudō ē rerum dist' ferētū eadem qualitas. sed creator 2. creature nihil est cōe. qd. Itē character stat cum culpa que omnino ē deo similis. Sed dissimilitudo expellitur per dissimilitudinem. qd culpa expelleret sive d' cret characterem. qd falsū ē. qd. Itē cū assimilet toti trinitati quia quicquid assimilatur vni perfecte. 2. omnibz. queritur cui appropriatōem. Et qd p̄t vñ. qd sacm̄ regenerationis sed eius est regenerare cuius ē generatō. cūz ergo generare sit p̄p̄ium patris. patet rē. Et qd filio videt. qd filius dicitur esse character eternus. S' qd spiritus factio vñ. qd character signū ē p̄parans ad gratiam 2. donum gratuitū gratis darum. sed gratia appropriatur spiritui. scz qd. De quarto etiā actu scz de d' l'nerōe querit qd distinguit. Et dicit Dam' qd character baptismalis distinguit fidelem ab infidelī. S' contra multi sunt fideles qd non habent characterem. 2. multi fideles qd habent. qd. Item si distinguit. querit cui. aut enī deo. aut nobis Deo non. qd ipse non indiget. Nobis nō. quia non videmus vñ aliquis habeat characterem. Qd si angelis vñ beatīs. superfluit. qd bñ sine hoc cognoscūt. Qd qd character ē signaculum sacramētale a deo imp̄cluz. 2. nō tū significat. imo aliq̄ mō p̄par. quia vñs sacramentorū non tantū est in significando. Et qd grām significat ad grām disponit. ideo h'z aliq̄ā similitudinē cū grā que est similitudo dei. ideo aliquo modo configurat deo. 2. qd omēs configurat vni. assimilatur etiā greges dñi inter

Quid character,

7. 2 p hoc distinguit ab his qui non sunt de grege. vel est
 am distinctionem facit eo de grege fm alia 2 alia rationem
 8 assimiladi. Ad illud ergo quod obi: pmo qd non est visibi-
 bile. ddm qd character cu exteriori signo facit vnu sacra-
 mentu. vnde non est rō in eo significadi p se tm. s3 p cōiun-
 ctionem cu exteriori elemto. 2 rōne illius est visibile. et
 vnu sicut elhvnu. 2 rōne ei est voluntariu. sicut elemen-
 tu significat ex institutione. nec e tamē diuersum apd di-
 9 uersos. qz institutu auctoritate mgri vniuersalis. Ad
 illud qd queritur. qd significet. ddm qd gram. 2 qz ibi nō
 sit. vt supra habitū est. hoc ē ex defectu suscipiētis rātū.
 10 Ad illud qd obi: de secūdo actu. ddm. qd disponit sic
 quoddā lumē 2 calor datus. Dispositio aut illa nō ē ne-
 cessitatis qd agēs nō possit aliter agere. vel suscipiēs ca-
 pere. s3 mō cōgruētis. Quia enī natura corrupta est p
 pētm. 2 indispōsita ad grām. cōgruū fuit qd intercedat
 dispositio media. nō sic gratia ad glām. Et sic patz re-
 spōsio ad tria obiecta. Ad p̄mū qz nō ē dispositio ppter
 agentis indigentiam. Ad secūdu. qz nō est dispositio ne-
 cessitatis. Ad terciū qz nō est similis dispositio i natura
 11 peccatrice ad grām. sicut gratie ad glām. Ad illud
 qd qritur de assimilatiōe. ddm. qd est assimilatio p vni-
 qualitatis p̄ciparōem. vel p imitaciōem. vel p om̄mo-
 dā indisiōem. Prima ē creaturē ad creaturā. Secūda
 est creature ad deū. Tercia est dei ad deū siue vnius p̄so-
 ne ad alterā. Assimilatio aut creature ad deū vel est p̄-
 secta vel sufficiens. vel ad sufficientē dispōnēs. Prima
 est i glā. 2 hec nō cōparitur dissimilitudinē aliqua. nec
 culpe nec miserie. Secūda i grā. 2 hec cōparitur dissimili-
 tudinē miserie sed nō culpe. Tercia i caractere. 2 hec cō-
 paritur vtramqz. qz solum est gratie gratis date. 2 mul-
 tum longinqua. 2 sic patet responsio ad duo de assimi-
 12 latōe. Ad illud qd querit. cui p̄ncipaliter assimilatur
 ddm. qd appropiare ipi filio qd character dicitur. vel etiā qz bap-
 tizati dicuntur induere xp̄m. qz ip̄e caput 2 dur exerci-
 tis. 2 qz sicut patet bit character p appropiatiōem respicit fi-
 de n. De distinctione soluit quidā qd character distinguit
 eos qd sūt de ecclesia numero ab his qui nō sūt numero. qz
 tū ad meritū. Sed hoc nihil ē. qz hereticus p̄ccatus habz
 13 characterē. nec tamē ē de ecclesia. Alij dicunt qd character
 distinguit p̄cipitēs sacra ab his qd p̄cepit tū signuz
 cōp̄cipatiōis sacramētōz. 2 p̄ p̄ns distinctionis q̄rū ad
 nō p̄cipitēs. 2 3 rōe videt qd idē est signū sup̄p̄t. Et
 p̄p̄tēra ddm. qd rō distinguit i caractere venit ex rōne
 significadi. character aut significat grāz fidei fm aliquē
 statū. vnde distinguit vel fidelē ab infidelē. vel fidelem
 a fidelē. 2 p̄ p̄missetur. hoc nō est ex vicio signi s3 signōz
 2 p̄ p̄z sequens. qz signū ē nobis nō p se. sed rōne cōiuncti-
 onis cu eiō. Et ē exēplum. si aliquis assumeret arma regis
 signū esset qd ēt de exercitu regis. p̄t tamē nihilomin⁹
 esse ex p̄tēria. qz arma sp̄ significat qd sit ex p̄tē illa.
 2 nō est falsitas in signo. sed i actiōe. sic i p̄posito itel-
 ligendū. qm̄ sicut arma sūt ad distinguēdū exercitus.
 2 tamē vt plurimū cōfundūt qm̄ sūt i bello. sic etiā est
 nobis q̄d iu sumus in conflictu bur⁹ vite p̄sentis mi-
 serie. Exēplū ē de habitu religiōis qui est signū bonitatis.
 tamē cōmunicat i hoc boni cu malis. 2 carnales cu
 sp̄ualibus. 2 amantes mundum cu contemnentibus.

De caractere.

Quæstio iij c
 An sit character sicut in subiecto. Et qz in tota ania
 videt. qz character distinguit ouē xpi a nō ouē. mēbrum
 xpi a nō mēbro. s3 aia nō dicitur nec mēbz fm potētias.
 sed fm subam. ergo character fm subam distinguit. Itē.
 cur⁹ est dispositio. 2 habit⁹. s3 character disponit ad gra-

tiā 2 remissionē originalis qd respicit totā aiam. qd char-
 acter ē in ante suba. **Itē** qz sit tm̄ i potētia. cognitua vi-
 det. omne qd ē in aia p̄ncipēs ad cognitionē est i potētia
 cognitua. s3 character p̄ncipēs ad cognitionē. cu sit signū
 ergo. 2c. **Itē** i vna aia est vnus character p vnu sacra-
 mentum. sed ois habitus ē in potētia vt i subiecto. qd cu
 accidēs sit i vno subiecto. caract ē i vna potētia. s3 potē-
 tia qd huic cōuenit est cognitua. ergo. 2c. Sed qz sit i to-
 ra imagine videt. caracter ē quēdā cōfiguratio. s3 confi-
 gurari dicit aia trinitati fm tres potētias i vna rātū.
 g. 2c. Itē caracter disponit p̄ncipaliter ad imaginis re-
 formationē. sed reformatio imaginis attendit q̄rū ad in-
 formationem ip̄az potētiarū vt quertūt ad deū. g. 2c.
 14 **Itē** ddm qd circa hoc triplex fuit opinio. Quidā dix-
 erūt qd caracter ē in tota aia ppter rōnes p̄dictas qz di-
 stinguit ouē ab ouē. vel ab ea qd nō est ouis. 2 hoc respic-
 aie subam. Quidā qz i cognitua ppter rōnem signadi.
 2 qm̄ signū qd ē rō cōḡscēdi respicit potētā cognitua.
 g. 2c. Quidā qz i tota imagine ppter rōnem cōfigurandi
 2 qz actus character⁹ a qd nomē accipit p̄ncipalis ē confi-
 gurari. ideo hec tercia melior ē qz sit i aia fm imaginez.
 fm p̄p̄tē. et fm vitarē. Sed qz imago 2 si sit in tribu-
 tamē appropat cognitua. fm qd dicit in li. de spū 2 ania
 qz imago est i potētia cognoscēdi. sicut i potētia du-
 ligēdi. ideo p appropiatiōem ē i potētia cognitua. **Ad**
 15 illud qd obi: qd distinguit aiam. qd ē in aia. vey ē. s3 non
 optet qz sit i tota aia. sic color distinguit corp⁹. s3 tamē
 pmo mō est i superficie. **Ad** illud qd obi: cur⁹ est dispo-
 16 sitio. ē 2 habit⁹. ddm qd vey ē de illa dispositione que sit
 habitus. sed de alta nō sic. qz habit⁹ vni potētie dispo-
 nit ad habitū alterius. vt habit⁹ fidei ad habitū charita-
 17 tis. **Ad** illud qd obi: qd spectat ad cognitionē. ddm.
 qz verū est si sit habitus cognoscēdi. s3 potētia nō rātūz
 ad cognitionē spectat. sed etiā ad grām reformatē totaz
 18 imaginē. **Ad** illud qd obi: qd est vni i aia. dicit p̄tē du-
 pliciter. qz vni accidēs ē in pluribz sicut vne grā in plu-
 bus potētis. 2 vna sanitas in pluribz mēbris. quan-
 do act⁹ nō respicit determinatē vna potētā. s3 cas fm qd
 fundatur in vno. Vel alit. imago vna ē 2 tamē in tribu
 potētis. qz dicit relationē ad vni. Similiter dicit p̄tē i
 caractere. qz enī imago importat distinctionē. id cōp̄at
 ad lura sicut ad vnu subiectum. Et exēplū est i nūe-
 ro. Ternarius enī vn⁹ est in tribz hoibz. 2 vnus ē q̄uis
 illi sint plures in se qui sūt vni subiectū ternarij. 2 nūb
 li eoz p se rātū ē subiectū. ita 2 i caractere intelligēdum
 est qd dicit sicut p̄tē ē q̄ndā cōfiguratiōem aie q̄rum
 ad numez. 2 p̄figuratiōem eiusdē q̄rū ad grām grarum
 facientē. **Quæstio** iij d
 Per quid character imp̄ditur. vey imp̄mas p̄ dures
 sicut per sacramēta. Et qz sic videtur. qz caracter est sig-
 num conformatiū siue configuratiūz. sed p virtutes
 configuratur aia deo. ergo p virtutes imp̄mas caracter
 Itē qro. vey imp̄mas p sacra veteris testamēti. Et vide-
 tur qz sic. qz caracter ē signū distinctiū distinguēs poi-
 pulū a nō pplo. sed domin⁹ p̄ legis habuit populuz qd
 debuit distingui sicut 2 mō. ergo si distinguēbātur p sa-
 cramēta. patet qz in illis imp̄mas signaculū distincti-
 uum. huiusmodi aut est caracter. g. 2c. Itē q̄rit. verum
 p oia sacra nō. restat. Et videt qz sic. qz qd p̄tē i maius po-
 rest in minus. sed oia dant gratiam que maior est q̄
 caracter. ergo. 2c. **Itē**. caracter disponit ad gratiam
 ergo cu oia sacramēta dēt grām 2 disponat ad illam
 oia dāt caracterē. **Cōtra**. caracter ē signū indelibile. g.
 omne illud 2 solum imp̄ressiūm est caracteris qd nō

iterat circa subiectū. s3 tñ trīa sūt sacra nō iterabilia. vt
 baptisim⁹. confirmatio. et ordo. q̄ tñ illa trīa impmūt cara
 cterē. **Q**uerit q̄ vltim⁹ gra b⁹ cū oīs passio q̄ inest ali
 q̄ bñsūt p aliqua natura cōem. q̄ sit illa natura cōis re/
 pra i his trib⁹. et nō alijs. Et p̄stat q̄ nō ē materia. q̄ n̄
 est cōis. nec forma. q̄ nec illa ē cōis. Et si dicas q̄ cōue
 niūt in inuocatioe trinitatis. obf q̄ sūt i alijs ē inuoca
 tio trinitatis vt efficiēs. et q̄ illa ē vna in om̄ib⁹ sacris.
 nec ē q̄ illa natura sumat ex pre finis. S3 non vi
 detur. q̄ in fine cōi videtur oīa uenire. i finib⁹ aut. p̄i
 mis oīa differūt. Et si dicas q̄ b̄ ē. q̄ ista trīa sacra sūt
 respiciētia statū fidei determinatū. q̄ cū fides sit eadē fm
 diuersos status. videt q̄ in om̄ib⁹ istis sacris vn⁹ imp
 mas caracter. s3 stat q̄ multi sūt caracteres. alioqn nō
 posset d̄s ordinari nō esset cōfirmatio. **Q**uerit ergo. q̄
 sit rō mltitudinis. et videt q̄ suffiāt. cū suffiēter pl̄ vnū
 possint distingui. **Q**uā sūt multi. videt q̄ caracter i
 terior sūtudinē h̄ cū signo exteriori. s3 signa sūt distilia.
 19 et diuersa. q̄ caracteres. **R**⁹. ad p̄dictoz intelligētiā
 est notādū q̄ caracter ē signū interi⁹ distinctiuū. q̄ si
 gnare nō uenit ei nisi rōe signi visiblis. iō solū i sacra
 mētis nō in s̄trib⁹ impmūt. Quia vō interi⁹ spūaliter
 distinguēs. ideo i sacramētis que sūt nō. carnalis ppli.
 s3 spūalis. ideo impmūt i sacramētis nō. le. nō ve. **Q**uā
 20 distinctiuū nō vn⁹ s3 multoz. iō vnitiuū multoz in vno
 statu fidei. ideo i his sacramētis solū impmūt q̄ respici
 unt statū fidei determinatū. **T**res aut sūt status fidei
 scz. gentie. roborare. et iā multiplicare. et fm hoc attēdit
 triplex distinctio i populo. s3 bonoz a malis. fortū ab
 infirmis. clericoz a laycis. Et hec triplex distinctio p̄
 cessit in figura in populo israel p̄mo cū o. nēs sūt disti
 cti ab egyptijs ad uenendū in terrā p̄missionis. Secū
 do cū fortis ab infirmis ad pugnandū in bello. Tercio
 cū leuite ab alio pplō ad ministrādū i tēplo. Similiter
 triplex fuit distinctio in domo dauid. Prima domus
 ei⁹ ab infidelib⁹. Secūda. q̄ erāt ibi specialiter pugna
 tores. Tercia q̄ leuite et sacerdotes et scribe ab alijs eti⁹
 a n̄ distincti erāt. et etiā duces et p̄ncipes habebant. **Q**uā
 21 gētia sūt tñ sacra q̄ respiciūt statū fidei determinatū.
 baptisimus p̄mū. q̄ ibi fides gignit. et homo ab egyptijs
 separaf. Cōfirmatio scdm. q̄ ibi fides roboraf. et vt pu
 gil inungit homo ad p̄liādū. et ab infirmis discernitur
 Ordo terciū. q̄ s̄tus mltimo da daf. et homo vt sanc⁹
 ad ministeriū templi a laicis separatur. ideo ista trīa tātū
 impmūt caracterē. Natura q̄ cōis repta in his et nō in
 alijs est. q̄ sunt signa visibilia interi⁹ opantia. respiciē
 tia statū fidei determinatū. Et q̄ distinctio ppli a nō po
 23 pulo p̄cedit alias distinctioēs. ideo baptisimalis caract
 p̄cedit alios de necessitate. S3 distinctio fortū ab infir
 mis p̄cedit distinctioēm aliā solū de congruo. nō de neces
 sitate. Et b̄ ḡ paret ordo caracter. paret et numerus. q̄
 tres sūt fm tres status. et tres distinctioēs. et trīa sacmē
 ta. Paret etiā rō impmendi. P̄supposita nāq̄ idētra
 te ex pre materialis elemēti rōe cur⁹ cōpetit signatio. su
 m̄ tur rō p̄ncipalis ex pre finis. Quia tamē finis mouz
 efficiētē. et efficiēs fm exigētiā finis introducte formā
 in materiā. cōcurrit triplex rō. et p̄ma ē status fidei det
 24 minatio ex pre finis. ex pre efficiētis institutio q̄ ad ra
 lē finē ordinās dedit talē s̄tutē vt in his impmēret cara
 cter. ex pre vō forme est scē trinitatis inuocatio. et sic pa
 tent om̄ia. **Q**uā obf de s̄trib⁹ iā paret. q̄ nō est cō
 figuratio fm quā attendaf signū distinctiuū. eo q̄ non
 est signū sensibile extra. **A**d illud q̄ obf de sacramē
 25 tis ve. le. similiter paret r̄tio. q̄ ibi erat tñ figuratio

exterior i carne. q̄ erāt sacramēta populi carnalis.
Ad illud q̄ obf q̄ p̄i mar⁹ p̄i min⁹. ddm. q̄ istud 26
 nō est generalit̄ ver⁹. q̄ frequēter s̄tus creature ordiat
 ad maius nō ad min⁹. hō em̄ p̄ generare hōiem non se
 stucā. **A**d illud q̄ obf. q̄ oīa sacra disponūt ad gra
 27 riā. ddm q̄ actus disponēdi ad grām nō est p̄pus cara
 cteris s3 magis q̄ p̄determinatus ē. **Q**uod postmo. 23
 dū querit s̄tis paret si breuitas resumatur p̄dicta **Q**uo
 enī et sūma p̄dictoz est. q̄ caracter est signū interi⁹. disti
 ctiuū pariter et vnitiuū in aliquo fidei statu. ideo imp
 mis a signo visibili interi⁹ opante. respiciēte statū fidei
 determinatum. Status ego fidei determinatus est p̄v
 ma ratio impmendi. q̄ finis imponit necessitatē his q̄
 sūt ad finē. ideo q̄ ille instituit ad hūc finē sacramēta.
 dedit virtutē et formā verbor⁹ congruā. Est etiā rō multē
 29 plicadi. q̄ em̄ tñ tres status fidei sūt. et tres distinctio
 nes. ideo tñ tres caracteres. Est etiā rō ordinadi. nam
 fidei generatio p̄cedit cōfirmationē. et confirmatio mlti
 plicationē. sed p̄mū de necessitate p̄cedit secundū et ter
 ciū. de congruo talis ordo ē in distinctioēs ppli. nam
 p̄mo est separatio fidelis populi ab egyptijs vel malis.
 Secūdo fortū ab infirmis. Tercio scz et p̄fcoz ab alijs
 et sic est ordo in caracteribus.
Questio v e
Utrū caracter impmatur delectabiliter vel indelebiliter.
 Et q̄ indelebiliter videt. q̄ sacramēta in q̄b⁹ impmūt
 caracter nul a. enī iterantur. sed si delect possent et debe
 rent iterari. q̄ nō delect. **T**er character stat cū culpa sic
 paret in sacer dore malo. ergo nō repugnat culpe Stat
 etiā cū ignoziā vt i puulo baptisato. q̄ videt q̄ nō a
 beas cōtrariū p̄ qd delect. et est i subiecto p̄petuo. q̄ eius
 imp̄ssio ē indelebilis. **C**ōtra. possibile ē aliquē bap
 tisatū habere caracterē bestie de qua habet Apoca. rti.
 sed nullus simul sit placere deo et diabolo. q̄ null⁹ simu
 p̄ b̄re signū hui⁹ et illi. q̄ vn⁹ caracter p̄t aliter delect
 destruere. **T**er character bestie ē delectibilis. q̄ nullus est
 adeo malus dñ possit fieri bon⁹. ergo a simili caracter
 chasti. cū ille q̄ bon⁹ ē possit mal⁹ fieri. **T**er si caract
 est indelebilis. q̄ro vn̄ illud habeat. Si ab efficiente. s3
 grā grū faciēs a deo ē. et tamē delectibilis ē. Si a sub ier
 q̄ h̄c d̄ in aīa. ē indelebilis. P̄terea q̄ magis sit delecti
 lis rōe subiecti. videt. q̄ volūtate recipit. s3 qd subia
 cer volūtati ē variabile. ergo rē. **T**er q̄ post hāc vitā
 delect videt in beatis. et ex pre. multo enī magis ē im
 p̄fectiuū lumē q̄ fides. ergo si fides excedit et caracter.
Ter q̄ in damnatis delect videt. q̄ caracter aliq̄ mō
 habitat ad grām. s3 tūc erūt ip̄i om̄ino imbabiles. q̄ ca
 rebūt caractere. **R**⁹. ddm q̄ cōis opinio est q̄ caract
 est p̄petus indelebilis. sed in hui⁹ indelebitatis causa
 differētē sentiūt diuersi. Quidā em̄ dicūt q̄ caract ē
 in aīa fm subam vel cōntiā. et ip̄a ē p̄petua et inuariabi
 lis. ideo et caracter S3 istd sup̄ improbatū ē. Alij dicūt
 q̄ q̄ est i aīa fm potētiam cognitiuā q̄ nō subiacet vari
 abilitati vt volūtas. qdā enī cognoscim⁹ volūtate non
 volēre. et ideo inuariabilis. S3 hoc nō valet. q̄ p̄ igno
 ratiā expellitur habi⁹ cognitiuū. sed nō caracter. **T**er
 cū dicūt q̄ sicut ex m̄m. on̄ obligatē p̄bitur vinculū
 indissolubile q̄ diu viuif. ita ex cōsimili in susceptōe sa
 cramēti. S3 q̄ ibi est qdā m̄mōntū spūale. et qm̄ taz
 de q̄ aīa sūt p̄petuā durationē. abētia. ideo caract ip̄
 durat. S3 q̄uis istud possit dici de baptisimo vbi est q̄
 dā cōtractio matrimonij. nō tamē in alijs sacramētis.
 Et p̄terea dicēdā aliter q̄ p̄petuas caracteres f̄ nec
 palit sumit ab ei⁹ cōditōe et natura. Cū notādū q̄ eba/ 30
 f

Arribus
 sacramētis
 q̄ caracter
 impmūt

bitus innatus. et hic est indelibilis omnino. Et est habitus
 acquisitus. et hic est duplex. Quidam est datus ad dirigē
 dum. et potest esse p̄ obliquari. ideo est delibilis. p̄t enī
 inuenire repugnātiā in subiecto. Est et alius impressus ad
 distinguendū. et huius directio vel obliquatio potentie
 nō repugnat. Si enī qd̄ repugnaret. hoc solū esset oppo
 sita cōsignatio. Sed opposita nō p̄t esse. q̄ solus d̄s p̄t ima
 ginē suā cōsignare. ideo si debet oppositū signo signari. a
 solo deo fiet. Sed ipse nunq̄m impressus signū sibi cōtrari
 um. ideo nō esse ē q̄ character eternaliter p̄seueret. Quā
 si character p̄peras est existens in subiecto p̄peruo. in q̄
 nō p̄t habere repugnātiā. ideo eius impressio ē perpetua
 31 **Ad illud qd̄ obiicit d̄ characterē bestie.** dōm q̄ caract
 bestie nō dicit aliqd̄ signaculū qd̄ diabolus aīe impressio
 nis. sed culpa fm̄ eius voluntate p̄perata. in quo eāia
 p̄ obstinatiōē disposita ad p̄peritatem. et ideo non ē
 32 omnino simile. **Ad id qd̄ querit unde habeat.** dōm q̄
 q̄ a sui cōditione subiecto concordare nō repugnante.
 et efficiēte nō p̄ducēte contrariū nec subtrahente.
 33 **Ad illud qd̄ obiicit de damnatis.** dōm q̄ in damnatis
 manet ad confusione. in beatis ad quātulūcūq̄ decorē.
 34 **Obiicit qd̄ ex pre. dōm q̄ sua impressio.** charitatis
 cōparatū p̄fectionē. nō sic autē est de p̄fectione fidei. q̄
 fides fm̄ q̄ virtus. dicit enigma et absentia rei creditae.
 et hęc repugnat statui glie. et ideo euacuat. nō fm̄ q̄ lumē
 tm̄. sed fm̄ q̄ habet annexū enigma et absentia rei in se.
 qd̄ ē cōtinēte fidei fm̄ q̄ virtus. alioq̄m si videret certū
 tudinaliter. nō esset meritū. Nō autē est simile de caracte
 re. qm̄ dicit quādam cōsignatiōē et lumē quoddā. et illud nō
 habet op̄dem ad lumē p̄fectū. nec habet op̄dem ad te
 nebā pene. p̄pter lucis modicitatē. ideo nec ibi euacua
 tur. nec hic extinguit.

Questio vij. f

Utrum baptisimus debeat iterari. Et sic videt. qm̄ pos
 sibile ē aliquid fieri accedere baptisari. q̄ nihil gratie p̄ci
 pit p̄ baptisimū. ergo si nō debet esse sibi via salutis p̄clu
 sa. debet et p̄t iterari isti baptisimus. **Utrum duo dant**
 in baptisimo. scilicet character et grā. sed quibus character sit in

De his que potestate baptisandi expediunt vel impediunt.

Illud etiam ignorandum non est. Supra egit ma
 gister de potestate baptisandi. hic agit d̄ annexis illi po
 testati. Et diuiditur hec pars i duas. In prima agit de
 annexis sacramento baptisimi. In secunda de sacramē
 talibus. ibi. Illa autem interrogatio. Et quoniam
 quatuor sunt annexa. Ex parte baptisanti ydoneitas.
 ex parte baptisantis intentionis conformitas. ex parte
 temporis oportunitas. et ex parte leuantis responsi
 onis fidelitas. Ideo primo determinat quis potest ba
 ptisari. Secundo vtrum intentio sit necessaria ad ba
 ptisimū. ibi. Solet etiam queri de illo qui iocans. Et
 Tertio de temporis oportunitate. ibi. Agnoscendum
 est etiam in baptisandis electis. Et Quarto de leuan
 tis r̄sponione. ibi. Porro cuncti. Nō d̄s duab̄ par
 tibus remanentibus indiuisib. Prima diuiditur i du
 as. In prima parte determinat quis baptisari possit.

libilis. tamē grā est delibilis. ergo saltem rōne q̄c p̄t et
 debet iterari. **Utrum si baptisimus possit iterari.** cr
 go postet q̄libet impune peccare. cum ibi fiat remissio
 culpe et pene. **Utrum effectus nō p̄t iterari.** nec causa. q̄
 si character nō p̄t iterari. nec signū visibile siue baptisimū
 Ite multa nō debet fieri de iure q̄ si fiat de facto. scā h̄t
 vt sacerdos p̄suis nō debet cōficere. sed si dicit cōficere
 est. q̄ si q̄ vtz in h̄ casu aliqd̄ fiat. Et sic videt. q̄ ac
 cedere verbo ad elementū sit sacramētum. **Utrum dōm.**
 baptisimus nec debet nec p̄t iterari. Quia nō potest. ideo
 q̄ iterat nihil facit. Quia hō nō debet. q̄ sciet̄ iterat q̄
 uissime peccat. Ratio autē quare nō debet iterari tri
 plex ē. Prima ē rōne morbi quē curat. scilicet peccati original
 q̄ nō p̄t iterari. Secunda ē rōne ei⁹ qd̄ p̄ncipalit̄ signat
 vt passiōē et resurrectionē quā impossibile est iterari.
 Tercia ē rōne efficacie in curando. q̄ absoluit a pena et
 a culpa. et tūc mali nō essent puniendi si temp̄ cū peccar
 ent deberet baptisari. Ratio quare nō p̄t esse character
 impressio. q̄ ex quo semel impressus. amplius impressi nō po
 test. et ille est effectus sacrificij sine q̄ nihil facit sacrificij
 Alia ē diuina institutio. q̄ d̄s instituit vt p̄fectam et
 vnicam haberet efficaciam. et semel tm̄ fieret. si q̄ sit secu
 do. nihil sit i aīa. et ita castat sacramētū sciet̄. et p̄o p̄
 hoc iteras baptisimū nihil facit omnino. et magis peccat
 q̄ ille q̄ fieri accedit. q̄ facit d̄ ordinatōem diuinam. fa
 cit etiā cōtumeliā sacro. facit et cōtumeliā ip̄o. q̄ q̄stuz
 ē de se filiū dei crucifigit et sibi irrisus h̄z. cū vnicū sit ba
 ptisima. et vnicū efficaciam h̄at p̄fectā a passiōe vnicā. scilicet
 iōsc̄i p̄es graue penā ip̄osuerūt rebaptisandis et rebap
 ptisatis sciet̄. p̄p̄ grauitate culpe. q̄ rebaptisatio
 aut sapit heresim. aut si nō sapit. grauisimū cōceptū t̄t
 et facti inducte. et iō grauit̄ d̄z puniri. **Ad illud qd̄**
 obiicit de fieri accedente. d̄s q̄ character totū supplet qd̄ sa
 cramentū sine fictione faceret. **Ad illud qd̄ obiicit de grā**
 dōm q̄ grā nō est effectus immediatus sed mediāte cara
 37 ceter. et iō nihil sit qm̄ nō imprimat character. **Ad vl.**
 38 timū dōm q̄ qui iterat baptisimū. nec de facto nec de iure
 sacramētū recipit. q̄ ille nō ē susceptibilis. Sed qm̄ ex
 te. ius soluit si sciet̄ vel negligēt̄ facit grauit̄ pec
 cat. Si vero diligentia adhibita. et si nihil faciat interi
 us tamen non peccat.

Secundo quis baptisari debeat. ibi. Queri etiam so
 let si corrupte verba proferantur. Prima pars diuidi
 tur in duas. In prima determinat veritatem. In secu
 da soluit obiectionem. ibi. Si vero opponitur de Die
 rema. Et Secunda similiter diuiditur in duas. In pri
 ma determinat si ille qui baptisatus est corrupta forma
 debeat rebaptisari. Secunda. vtrum ille de quo nulla est
 certitudo possit vel deat baptisari. Prima. ibi. Sed q̄
 ri si corrupte. Et d̄m facit. ibi. Preterea sciet̄ d̄ q̄ il
 li de quibus. Item quarta pars habet duas. In pri
 ma determinat veritatem q̄rum ad baptisantis inter
 rogationem. et vel baptisandi si adulterus est. vel patri
 ni si paruulus est responsonem. In secunda soluit du
 bitationem. ibi. Sed adhuc queritur ex quo sensu. Et
 Similiter secunda pars in qua agit de sacramentalib̄
 exorcismo scilicet et carbecismo habet duas. In prima
 ponit ordinem in exorcizando et carbecizando paruuli.
 et horum nominum. et aliorum quorundam notificati
 onem. In secunda ponit exorcismi efficaciam. ibi. Par
 uuli exsufflantur. Et

...a. u. Quicquid bicvtrū beatus Job. i. vtero habuit vsū li-
beri arbitriū. Et q. sic vs. q. exultauit ad vocē brē Ma-
rie. sicut dicitur in textu. Sz ta lis exultatio n̄ fuit nisi p. ap-
p̄bitionē rei amare. res autē nō app̄bēdebat nisi rōe. nec
amabilis erat nisi volūtare rōnata. s. p̄sentia xpi vel ei⁹
marris g. videf

Determinat veritatē q̄s pōt
baptisari.

Allud etiā ignorādū nō ē q̄ i
materno vtero null⁹ baptisari
pōt. etiā si mater baptisef. Un̄
fido. Qui in maternis vteris
sunt. baptisari nō pōt. qz q̄ nat⁹
adhuc fm̄ Adam nō ē. fm̄ xpm̄
nō p̄t renasci. neqz regeneratō
in deū dici p̄t. in quez ḡnatio nō
p̄cessit. Itē aug. Nō pōt q̄sqz re-
nasci anteqz nat⁹ sit.

Soluit obiectiōz.

Si vo opponit de hieremia z

de Jobe bapti. q̄ ab vtero sc̄ifi-
cati legunt. qd̄ ē de iacob q̄ daz
putat. Dicim⁹ si sc̄ificatō ibi ac-
cipit̄ interior emūdatio. in mi-
raculis diuine potētie eē h̄. edū
vt Aug. ait abigūe sup̄ b. loq̄ns
si vsqz adeo inq̄r in illo puero
acceleratus est vsus rōnis z vo-
luntatis. vt̄ inter materna vis-
cera iaz posset agnoscere z cre-
dere. qd̄ alijs puulis expeccat
etas vt̄ possint. in miraculis ha-
bendū eē diuine potētie. nō ad
humane trahēdū exēplū natu-
re. Nā q̄n voluit de⁹ etiā iumē-
tū locutus ē. ideo de hieremia
legit̄. Prius q̄ exires de v̄tre
sc̄ificauit re. Illa tū sc̄ificatio q̄
efficitur rēplū dei. non nisi re-
natorū ē. Nisi em̄ q̄s renat⁹ fue-
rit ex aq̄ z sp̄sctō. n̄ p̄t intrare i
regnū dei. Nemo autē renascif
nisi p̄t nascif. vn̄ de illa sc̄ifica-
tio potest fm̄ p̄destinatiōez ac-
cipi. Ecce vs̄ dubitant loq̄. qui
etiā i eodē dicit. Nō dicit̄ ē quia
credidit inf̄s in vtero. s. exulta-
uit. nec Elizabeth dicit. exultauit
in fide. s. exultauit i vtero meo.
Et potuit esse hec sanctificatio
tente rei a maiori cognoscendō
iudicium. non a puulo cognite
absqz assertione. De hac sancti-
ficatiōe loquitur. non diffinitis

bit dona. z ita post sp̄s habuit vsū li. arb. qd̄ nec credi-
tur. nec ē pbabile. p̄trea breuiter respōdet q̄ sicut dñs
grām raptō alicui dat ad vnā horā. sic etiā deus fecit
hoc supra naturā ob specialē causā. Ultraqz positio est
pbabilis. nec p̄t de facili imp̄obari.

qualiter intelligēda sit illa sc̄ifi-
catio. an sit signū future rei. an
veritas iustificatiōis p̄ sp̄m̄ sc̄tē.
Sed meli⁹ ē vt̄ dicam⁹ illos pre-
ter cōem legē in vteris iustifica-
tos. z ḡra p̄uentos. dimissis om-
nibus peccatis. quod etiā mul-
tis sanctorū testimonijs edocef.

Determinat vtrū ille qui ba-
ptisatus est corrupta forma de-
beat rebaptisari.

Querit̄ solet si corrupte p̄-
feratur verba illa an baptism⁹
sit. De hoc Zacharias. Boni-
facio scribit. Retulerit̄ mibi nū-
cij tui q̄ fuerat sacerdos in eadē
puincia q̄ latinā linguā penitē
ignorabat. z dum baptisaret ne-
scit⁹ latinī eloquij fīringēs ligūā
diceret. baptiso te in noīe p̄ria
z filia z sp̄s sancta. z propter b̄
considerasti rebaptisare. Sed
si ille qui baptisauit nō errorem
inducens vel heresim. sed p̄so-
la ignorantia romane locutiōis
infringendo linguā baptisans
dixisset. non possumus consen-
tire vt̄ denuo baptisetur.

Etrū ille de quo nulla certi-
tudo ē. possit vel debeat bapti-
sari.

Preterea sciēdū ē q̄ illi de q̄
bus nulla extat̄ indicia inf̄ p̄p̄-
q̄s vel domesticos vel vicinos a
quibus baptisati fuisse docean-
tur. agendum est vt̄ renascan-
tur ne pereāt. in quibus qd̄ nō
ostenditur gestum. ratio non si-
nit vt̄ videatur iteratum. Lon-
ferendum est videretur quod col-
latum esse neicitur. quia non re-
meritas interuenit p̄sumptis-
onīs. vbi est diligentia pietatis.

Etrum intentio sit necessa-
ria ad baptismum.

Solet etiā queri de illo qui
cans sicut minus cōmemorat
one tamē trinitatis immergē.

ille q̄ baptisauit
nō errorez indu-
cens. zc. Uides
zacharias h̄ di-
cere q̄ si veller er-
rore introducer.
q̄ nō esset bap. af-
mus. Sz i rōs
vel heresim bap-
tisatis nihil fa-
ad hoc q̄ non sit
baptisat⁹ ḡ vix
tur q̄ sit locuti
ciuz siue in redat
errore introduce
re siue nō. **R**
ad b̄ dixerūt ali-
qui q̄ q̄uis inf̄
delitas circa ali-
os articulos ni-
hil facit ad bap-
tisim̄ integrā /
rē. tamē infideli-
tas tra baptis-
mū multū facit.
sz si attendam⁹
cū fidelitas com-
p̄ndit̄ oēm ar-
ticulū. z in inf̄
delitare n̄ sit si-
des nec p̄s fidei
nihil facit ad b̄.
vt̄ videf rōne
q̄ est fidelitas vt̄
infidelitas. Jō
dōm. q̄ nulla in
fidelitas aufere
baptisimū. dū ra-
mē intēno sit sal-
ua faciēdi. s. qd̄
facit ecclia. z q̄
niā iste intēdit i
roducere heresim.
intendit no-
uā formā eudere
z qd̄ facit ecclia
infumare. ideo
nō est salua intē-
tio. ac p̄ hoc nec
baptisim⁹. **C**
De q̄bus nulla
extat̄ indicia in-
ter. p̄ inq̄s vt̄ do-
mesticos. vel rē
Uides leo h̄ na-
le dicere. q̄ ma-
magnū p̄m̄ est
rebaptisare bap-
tisati m̄ sicut ob
fz

Null⁹ i
māno vte
ro baptisat⁹
tur.

39

Mu. xxij.

Hiere. ij.

Job. iij.

Leo. p. a.

mittere baptismum. ergo qd baptisat illam de quo nulla erant indicia. comitit se piculo r discrimini. qz nescit vtrū rebaptisat baptisatū. sed ois talis peccat. g. 2c. Iurta hoc querit vtrū aliquis possit baptisari dormiēdo.

41

Aug. ill. de baptis.

Aug. ad Bonifac.

Leo pa.

41 Er q sic vtrū de litargico qd nō pōt cuiqz dare videt qd debeat baptisari. R. d. d. qz igno- rantia facti adhibita debita diligentia excusat a toto. r qm si aliquis baptisat aliquē de quo nō potest cognosce- re aliquē qd fue- rit baptisat. i. g. raturū eē baptisa- tū. r adhiber du- ligitatā si requi- rar a noris. idō nō peccat. Rur- sus qz aliq d ē si gnū pbabile qd nō sit baptisat. r nēz d. z baptisa- ri. r ita p. z qd ba- ptisando nō cō- mittit se discrimi- ni. Qd queri- tur de dormiēte. dōm qd si ē adul- tus. aut p. z cō- sensit r voluit. aut noluit r re- nuit. Si consen- sit r voluit. si ba- ptisat baptisat est. Aut si p. z negavit r renu- it baptisatus nō ē. Si autē indit- ferent se habuit qd ad id qd ex- terius est. nō pōt sciri nisi qd soluz r si prius volu- it baptisatus ē. si noluit non qd oportet qd sit aliquis consensus in adulto. vel coact. vel spōtā. Si qd dēat fieri. d. d. qd null. d. z aliqē baptisare dormiēdo nisi p. z qd nō cuiqz an morē. r ni si psumatur de eius voluntate. per signa vel verba vel parentum saltem. quia de christianis natus. In hoc ca- su his concurrentibus debet baptisari. r nisi fuerit. sic- tio in anima ipsius ante dormitionem. tunc recipit sa- cramentum r rem vt dicit Innocentius. Si autem fue- rit fictio. sed tamen voluntas ad baptismum. recipit sa- cramentum r non rem. Omnino eodem modo dicendū est de furioso. d. ij. Si totum ludere r mimice et ioculariter ageretur r. Videtur Aug. sic male di- cere. quia intentio est de necessitate baptismi. ergo si to- tum factum est ioculariter. non est baptismus. ergo nō est implozandum diuinum consilium. sed baptisandus quia in his in quibus certū sumus r habemus huma- num consilium. non oportet confugere ad deum. R. o.

dicendum qd sicut dicit Dugo. Ludus non semper ex- cludit intentionem. sed comparatur sicut pater. r Du- go ponit exemplum. quia velle dare ludere est duobus modis. Uno modo velle ludere ita qd nullo modo dare. Alio modo ita qd vult ludere. et nihilominus vult da- re. et primo qui- de modo exclu- dit intentionem r qui sic dar lu- dendo non dar

42

re debent baptisari. Determinat veritatem qstū ad baptisantis interrogatōem r vel baptisandi si adultus ē. vt patrinus si paruulus r sionē. k Porro cuncti ad baptismū ve- nientes fidem suā p. ziteri dnt r exponere qd petendū venerit ad eccliam. vnde etiā a baptisa- do querit. quid venisti ad ec- clesiam petere. Qui si adultus est p se respōdet fidem. i. sacm fi- dei r doctrinam. Ita etiā p sin- gula interrogat. r ruder se cre- dere in p. z r filii r spm scm. Si autē paruulus est nō valēs cre- dere vel loq. alius p eo ruder. vñ Isido. Paruuli alio profi- tente baptisantur. qui adhuc loqui vel credere nesciūt. sic eti- am p egris. mutis. vel surdis. alius p. ziterur dum baptisan- sic r de penitentibus agēdū est. Si vero pro eo qui respondere pōt alius ruderat. nō itidem va- let sicut dicitur est. Etatē h. p se loquat. Si vero querit ex q sensu paruulo dicatur credo r fidem peto. Dicimus de sacro fi- dei id eē intelligendum. qd ruderur petere euz de fertur ad ec- clesiam. r habere cū baptisatur vt sit sensus euz d. fidem peto. id ē sacm fidei p. zesto sum reci- ri. et qd habuit intentionem cōiēctur. quia non baptisa- uit. nisi carbecuminos. r sic patet intellect. verbi aug. e. ij. Agnosendum est etiam in baptisandis electis duo tempora esse seruanda. Videtur qd magis compe- teret dies Epiphaniē. quia dominus fuit in illo bap- tisatus. Responsio dicendum qd dies Epiphaniē nō sit ita solenniter propter heresim extirpandam que dixit solum illa die aquas posse regenerare. Fir surēm alijs duobus diebus. quoniam in baptisate latuit nos a peccatis in sanguine suo. In p. zhecoste baptisauit spī ritus sancto. r quia baptismus hunc duplicem effectum habet. ideo tunc generaliter omnibus datur. sed specta- liter datur. cui libet quando timetur de morte. f. ij. Paruuli alio profitebte baptisantur. Queritur hic de illo verbo. magistri verum ille qui proficitur de- beat dici patrinus. r qd si habet communis vñs. Sed in contrarij videtur. quia pater dicitur solum qui ge-

Isido.

Is. ij.

43

44

nerat aliq̄ modo vel spiritaliter vel carnaliter. sed talis neutro modo. Itz queritur vtrum possint esse plures. Responso dicendum q̄ sic ut dicit Hugo de sancto Vite. Patrum vocantur qui paruulos ad baptismum offerunt. quia regenerandos ad nouam vitam offerunt. et in oblatione et in responsione quodammodo faciunt ad ipsum regnerant onem. et ideo recte patrum dicuntur. Et post subiungit. placuit patribus vt per singulos baptizados patrum singuli admittentur. id est vnus tantum. siue vir siue mulier. propterea forassis ne spiritualis cognitio cui reuerentia deberetur passim diffusa in atrimonij copula obesse potuisset. Sed quedam ecclesie hanc consuetudinem non seruant. plures ad susceptionem paruulorum admittentes.

45

g. ij. Ante baptismum et cetera. Innuite magister q̄ exorcismus fit post cathecismum. Contra. Videtur q̄ male ordinat. q̄ exorcismus est ad expulsionem mali sed cathecismus ad instructionem

pere. Credo. Id est sacramentum fidei iuscipio. quod est. hic paruulus p̄festo est sacramentum fidei accipere. Unde Augustinus. Nihil est aliud credere q̄ fidem habere. et ideo cum responderetur credere paruulus qui fidei nondum effectum habet. responderetur fidem habere propter fidei sacramentum. et conuertere se ad deum propter conuersionis sacram.

Soluit dubitationem. I

Sed adhuc queritur ex quo sensu pro paruulo respondeatur. Credo in deum patrem. et in ihesum christum et in spiritum sanctum. Nunquid de sacramento fidei. an de fide mentis ibi agitur. Si de sacramento. cur nominatim distinguuntur persone. Si vero de fidei affectu. Quomodo verum est. cum ea paruulus careat. responderetur. An illud facturus paruulus spondetur cum creuerit. sicut et omnibus compis dyaboli spondetur abrenunciare. quod si non seruauerit factus adultus. tenebitur ipse vel sponsor. Sane etiam dici potest ibi sponderi pro paruulo. q̄ ad maiorem etatem si venerit. et pompis dyaboli renuntiabit. et sanam fidem tenebit. cuius tunc sacramentum recipit.

Hac autem sponsione paruulus pro quo fit tenebitur non sponsor. si tamen vt cautio impleatur. quantum in se est operam dederit. quia exigitur a patrum vt sit diligens circa eum pro quo spondit sollicitudo. De hoc Augustinus. Terrissimam emisistis cautiōez qua renunciate pompis dyaboli spondidisti.

Ponit ordinem in cathecismo et exorcizando paruulum. et horum nominum et aliorum quorundam notificationem. m

illa autem interrogatio respōsio fidei fit in cathecumino cui ad dicitur exorcismus. Ante baptismum enim fit cathecismus et exorcismus. post cathecismum sequitur exorcismus. vt ab eo qui iam fide instructus est. ad uersaria virtus pellatur. Exorcismus de greco dicitur in latinum adiuratio. Cathecismus instructio. Cathecizare est instruere. vt de simbolo ac rudimentis fidei. Exorcizare est adiurare. vt exi ab eo spiritus immunde. Symbolum est signum vel collatio. Signum quia eo fideles ab infidelibus discernuntur. Collatio. quia ibi totius fidei sufficientia et integritas est collata. Cathecismus et exorcismus neophitorum sunt. magisq̄ sacramentalia q̄ sacramenta dici debent. Neophiticus nouicius interpretatur vel rudis. et dicitur neophiticus nuper ad fidem conuersus. vel in disciplina religiose conuersionis rudis. Hec ergo procedunt baptismum. non q̄ sine istis non possit esse baptismus verus. Sed vt baptizandus de fide instruat. et sciat cui debitor fiat deinceps. et vt dyaboli potestas in eo minuatur. Unde Rabanus. Ante baptismum cathecizandi deberet in homine preuenire officium. vt fidei cathecuminus accipiat rudimentum. et sciat cui debitor fiat deinceps.

Ponit exorcismi efficaciam. II

Paruuli vero vt ait Augustinus. Exsufflantur et exorcizantur vt ab eis pellatur potestas dyaboli. ne iam contendant eos subuertere ne baptismum consequantur. Non ergo ab infantibus creatura dei exsufflatur vel exorcizatur. Sed dyabolus vt recedat ab homine.

boni. Sed prius est malum expellere q̄ bonum inferere. ergo prius fat agendum de exorcismo.

Responso dicendum q̄ ista duo possunt tripliciter ordinari. Aut ratione eius ad quod fit aut ratione eius qua dispensat. aut ratione eius in quem fiunt. Si ratione eius ad quod. sic q̄ cathecismus est ad perfectionem intellectus. et exorcismus ad id quod respicit affectum. quia ad suggestionem dyaboli expellendam. cathecismus procedit. et sic ante exorcismum est cathecismus. Si ratione eius a quo quia cathecizatio est ab ordine lectorum. et exorcizatio ab exorcistis. et lectorum ordo p̄cedit. sic ante exorcismum est cathecismus. Si ratione eius ad quod. sic dicendum q̄ adultus est prius capax doctrine q̄ gratie. paruulus e contrario. et ideo in adultis p̄cedit cathecismus. in paruulis e contrario exorcismus. et ideo ordo mutatus est. scilicet ali quas ecclesias. nec seruatur ille qui consuenter esse in p̄mitina ecclesia. quia tunc baptizabant ad ultra. Nunc autem paruuli.

Cathecizare

Exorcizare

Symbolum Signum.

Collatio.

Neophiticus

Rabanus instructor clericorum

Aug. li. de limbo.

H intelligentia huius prae trina principaliter sunt. Primum quod de idoneitate ex parte baptisati. Secundo de ratione ex parte baptisantis. Tertio vero de sacramentalibus annexis baptisati. Circa primum quod duo. Primum quod vtrum aliqd possit in vtero baptisari sicut et scificari. Secundo vtrum scificari in vtero debeant baptisari.

Questio. j.
Utrum aliqd possit in vtero baptisari sicut et scificari. Et quod aliqd possit baptisari in vtero ostendit sic. Maior est gratia scificatiois quam gratia baptismalis. Sed puulus in vtero est susceptibilis gratiae sanctificationis sicut patet Jo. bap. et Hieremia. De Jobe Luc. j. Spiritus replentur adhuc ex vtero matris suae. De Hieremia Hier. i. Antequam exires de vulva scificavi te. Si ergo puulus in vtero est capax gratiae scificatiois. vtrum sit quod et gratia baptismalis. **U**trum prior est deus ad miserandum quam ad condonandum. Sed puulus in vtero non est susceptibilis culpe. sed etiam pene. ergo vtrum debeat et in vtero remedium parari. Sed remedium culpae originalis est baptismus. ergo vtrum debeat in vtero baptisari.

Contra. Aug. dicit in libro in libro. Non potest quis renasci antequam sit natus. sed baptisari et renasci. ergo non potest baptisari antequam nascatur. **U**trum originalis culpa corrumpit ex carne. corrupta ergo quod diu puulus est concupiscentiae carnis corruptae concupiscentiae causa morbi. quod si nutrit sanguine menstruo. ergo non debet purificari in loco infecto nisi separet. non ergo debet baptisari antequam nascatur et a matre separet. **U**trum baptismus est sacramentum certum et ordinatum. ergo nullus est susceptibilis baptismi nisi exterius appareat in luce. non ergo baptisabilis est quod diu in vtero latet.

Ad primum. ad primum intelligendum est notandum. quod ratio quod deus non purificat nec baptisat in vtero est diuina institutio que sic instituit. Ratio autem diuine institutionis assignatur propter vitiositatem non necessitatem. quod posset vitiosius aliter esse si deus veller. et sic diuersos plures et diuerses congruenter assignant. fuerunt enim qui dixerunt quod ratio sumit ex parte contractus. et ostendit iudicium. quod nec puulus. nec adultum iustificat sine aliqua poena. et ideo debuit circa puulum aliqd fieri poena leuius ad huius iustificandum. et illud dicitur fuisse ostendit tunc ista ratio non videtur uenire. quod non est generalis. nam tunc legis naturae est dicitur. **U**trum iustificabatur in sola fide penitentia. **U**trum ista ratio quod puulus baptisat in aqua calida siue tepida. potius est contra solacium quod poena. et ita hoc ratio non sufficit. fuerunt alij qui dixerunt quod ratio sumit ex parte sacramenti. quod enim in originali peccato est caro infecta. et anima deformata. ideo sacramentum baptismi duo habet. scilicet aquam et spiritum. vnde dicitur Damianus. et quod dicitur est ibi purificatio et regeneratio carnis et spiritus. et ideo non tantum presupponit natiuitatem in vtero quod est in infusione anime. verum etiam natiuitatem ex vtero quod est in egressu. et ista quidem ratio bona est. sed particularis. quod non valet ad remedium legis naturae. quod non respiciat puuli carnem. fuerunt et alij qui suspenserunt rationem ex parte culpe. Quia enim culpa originalis contracta est ex carne infecta. et ex carne penitentia secundum actum generationis. totum corpus generationis et cibationis ex illa carne infecta. vnde putatur ex sanguine menstruo. est tempus deputatum peccato non remedio. et ideo ante necesse est a carne matris puulum separe. et totam generationis actionem consumari. quod supueniat benedictio. quoniam illud totum est tempus maledictionis. Et ista quidem ratio bona est nisi etiam repugnaret sanctificationi. quoniam ibi dicitur gratia mundans a culpa originali. fuerunt et quartum qui dixerunt quod non est ex parte gratiae. quia enim gratia est dare et ordinatum. et gratia est regenerare. et esse ordinatum presupponit esse distinctum. et renasci presupponit nasci. ideo necesse est quod antebaptisatum puulus nascatur et sit perfecte natus secundum carnem. Sic etiam distinctus. quoniam quod diu in vtero coniungit

46

intra per ymblicum vtrum recipit aliam esse. Et haec dicitur bene est. matre quod personat et oritur habet in vtero scilicet. tunc adhuc quod ista ratio non possit ostendi quod puulus non debet scificari in vtero sicut nec baptisari. Et propter hoc est dicitur quod ratio sumenda est ex parte factus remedium. Quia enim sacramentale remedium respicit operationem ecclesie. et operatio ecclesie non se extendit ad puulum nisi extra vterum. ideo nullo tempore. nec fide penitentia. nec aliquo sacro iustificatus est puulus antequam natus. quoniam est de lege condempnatus. quia deus decreuit saluare puerum per sacramentum vel aliquid quod sit in loco sacramenti. Ad hoc autem intelligendum notandum quod triplex scilicet distinguitur hodie post aeternam fusionem. Primum est in vtero. Secundum extra vterum in statu infantie. Tertium in statu nature adulte. In primo statu manifestus est deo. In secundo manifestus est nobis. In tertio manifestus est ecclesie. remedium potest habere a deo cooperante adiutorio alieno non suo.

In tertio statu cum sit omnibus modis notus. scilicet deo. et sibi. et ecclesie. potest omnibus his modis adiuari. vnde non tantum deus sua virtute facit. sed etiam adiuvat fides aliena quantum ad sacramentum. et fides et deuotio propria. Prima ergo sanctificatio est per diuinam voluntatem. et pertinet ad singulare privilegium. Secunda vero est per legem datam sicut patet in circuncisione. patet etiam in baptismate. cum dicitur est. nisi quis renatus fuerit etc. Joh. iij. Tertia est per legem iudicis quam deus indidit ut ad deum recurrat homo petere veniam pro offensa. Et prima quidem est pauca. vnde illorum quos depurat ad aliquid agnoscendum. et est propter leges communi. Ita enim decreuit diuina iusticia ut quod est de lege communi non releuetur quia cecidit nisi aliqua dispensatio occurrat. et puulus quod cecidit in peccato potest per alium releuari disponendo. vnde putatur per fidem alienam. adultus autem per propriam. sicut per propriam voluntatem peccauit. Quia vero in vtero non potest fide aliena per sacramentum adiuari. quoniam non est de foro ecclesie. nec nobis notus. et hoc decreuit deus de lege communi. ideo nullus in ventre purificatus est nisi de privilegio speciei alij. Quoniam igitur baptismus respicit legem eodem. et legem datam. ideo non debet esse in vtero baptisari. Et haec ratio communis est omnibus sacramentis secundum omne tempus.

Et patet responsio ad illud quod obijciatur de sanctificatione. **U**trum deo enim quod deo posset dare gratiam si veller puulo sed per sacramentum baptismi vel alium ecclesiasticum non debet fieri. non quia matus sit. sed quia alius est modus qui non competit illi statui. **U**trum ad illud quod obijciatur quod deus priorior est ad miserendum. dicendum quod verum est. sed tamen cum misericordia currit iusticia. et ideo quod iusticia dictabat ut aliqua satisfactio vel aliquid preparatorum fieret sibi pro paruulo. ideo ante non remittebatur culpam. tamen non continet misericordiam suam in ira. quod hoc ipsum quod conseruat in vtero. et preparat remedium extra misericordiae est. Et si retribuisset Ade secundum peccatum suum. totam posteritatem eius deleuisset.

Questio. ij. b
Utrum sanctificatus in vtero debeat baptisari cum natus est. Et sic videtur. quia talis per sanctificationem non habet characterem. sed debet signo christi consignari quod fit in baptismate. ergo debet baptisari. **U**trum baptisari baptismate flammis baptismate aqua. et tenent baptisari. vnde patet de Comelio Act. x. sed sanctificari non est aliud

47

48

49

q̄s grām sp̄rituū sancti recipere. q̄ san̄ificari tenetur ba-
 ptisari. **¶** Itē nullus quantūcūq; magn⁹ absoluit a di-
 uino mādato. s; dñs mādātū redit de suscipiēdo bap-
 tismū. q̄ ita tenet ad h̄ sc̄ificat⁹ vt ali⁹. **¶** Contra. Vigor
 singularis p̄uilegiū q̄ trāscēdit h̄n̄ sicut cōc. r̄ in sc̄ifica-
 tione daf grā curās. sicut i bap-
 tismo. r̄ maior r̄ efficaciot
 s; odo n̄ ē a miori p̄fectōe ad maiorē. s; cōtra. ergo sc̄ifi-
 ficat⁹ nō tenet bap-
 tizari. **¶** Itē si sc̄ificat⁹ bap-
 tizaf. vt
 q̄ sit vanitas. q; qd̄ p̄ōt sufficēt fieri p̄vniū. frustra sit p̄
 duo in natura. q̄ si natura nō facit frustra. multo min⁹
 nec grā. Sed grā sc̄ificat⁹ sufficit ad curatōz. alioqn̄ dē
 agit ip̄secte. q̄ rē. **¶** Itē vt q̄ sit ibi cōrēpt⁹. q; q̄ bap-
 tizatus ē si itez bap-
 tizaf facit cōrumeliā sacro. q; p̄mū reme-
 diū reputat insufficēt. q̄ pari rōe q̄ bap-
 tizaf post sc̄ifi-
 ca tōem in iuriat sc̄ificatōi. **¶** dō. q̄ sc̄ificat⁹ bap-
 tizaf r̄ d; bap-
 tismo aq̄ sicut bap-
 tizaf bap-
 tismo. r̄
 est rō triplex. **¶** P̄ia p̄ bonū obediētē. q; dē p̄cepit vt
 oēs renascā aq̄. **¶** Sēda p̄ h̄ilitatē. q; d; se reputare
 peccatōz. r̄ indigere xpi redēptōe. **¶** Tertia p̄ vnitatē
 vt ab alijs mēbus xpi nō discordet. **¶** Nō q̄ bap-
 tizaf. p̄
 hoc q̄ sc̄ificatio nō sufficit. s; p̄ rōes p̄dictas. p̄
 quaz exēpla danda xps fuit circūcūsus. Ut aut̄ obedi-
 legi subiecit se signo peccatōis. q̄ nō ip̄ se peccatōem
 sed alijs se peccatōes p̄fiteri docerz. **¶** Postremo vt pa-
 trib⁹ nō cēt dissilis. **¶** Patet igit̄ r̄isio q̄ sc̄ificatus nō re-
 cipit bap-
 tismū in remediū. qd̄ si faceret cēt in ordinaro.
 vanitas. r̄ cōrēpt⁹. sed in signaculū qd̄ h; tria bona cō-
 iuncta. s; obediētia. humilitatē. r̄ vnitatē. q̄tū ad vni-
 tate characteris. **¶** Ad illud q̄ qd̄ ob̄ q̄ sc̄ificatio trans-
 tendit. dōm q̄ q̄tis hoc verum sit q̄tū ad grām q̄ de-
 ler culpam r̄ habitat ad bonū. tamē nō trāscēdit q̄tūz
 ad characterē. quia illū n̄ imp̄mit. et iō rōe ill⁹ adhuc ba-
 52 ptism⁹ debet recipi. **¶** Ad illud qd̄ ob̄ q̄ sup̄ruit patz
 r̄isio. q; nō recipit ad id qd̄ p̄cessit sc̄ificatio. **¶** Ad il-
 53 lud qd̄ ob̄ q̄ rebap-
 tizaf in iuriat bap-
 tismo. dōz q̄ hoc
 verū ē. quia iterat idē remediū et ad idē. nō sic est in
 p̄posito. r̄ sic patet totū.

Quantū ad sc̄dm articulū querit de intentione
 bap-
 tizandi. r̄ circa hoc duo querunt. **¶** Primo
 queritur verum intentio sit de necessitate bap-
 tizandi. **¶** Sēdo q̄ vtz recta sc̄itio sit de nēce. bap-
 tizandi.

Questio. j.

¶ Vtrū intentio sit de necessitate bap-
 tizandi. Et q̄ inten-
 tio sit de necessitate bap-
 tizandi ostēdit p̄mo per auton-
 tem magistrī in littera. **¶** In hoc r̄ in alijs sacris. sicut for-
 ma seruanda ē. ita sc̄itio cōseruā illud ē habēda. s; for-
 ma ē de necessitate. q̄ r̄ intērio. **¶** Itē forma d̄boz est de
 necessitate nō fm̄ qd̄ cogitat. s; fm̄ qd̄ dicit. s; dicere ē
 cū intērio. p̄ferre. ergo intentio ē necessaria ad bap-
 tizandū. **¶** Si tu dicas q̄ ex b̄ nō sequit q̄ oporteat habere in-
 tentionē talē r̄ talē. sed sufficit q̄ intendat aliqd̄ vtputa
 ludere. on̄ dīf q̄ necesse ē habere intentionē dādi sacm̄.
 quia opa que sūt fm̄ artem recipiunt denominatōez ab
 eius intērio qui opatur. qm̄ si intendit ludere ludus ē.
 ergo si nō intendit administrare sacm̄ nō est sacm̄.
 Contra Augu. dicit r̄ habitū est supra dīf. iij. **¶** Accedē-
 te verbo ad elementum sit sacramētum. ergo si ista duo
 assint. sacramētum est integrum. maxime cum in dati
 one forme intentio non tangat. **¶** Item ad bap-
 tizandū
 concurrat fides cum sit sacramētum fidei. sed fides ec-
 clesie sufficit cum bap-
 tizans est infidelis. ergo viderit
 similiter q̄ intentio ecclesie. sup̄leat. intentionem bap-
 tizantis. **¶** Item bap-
 tizandū ita respicit recipientem si
 cut dantem. sed non est necesse intentio in recipiēte. vt

patet in parulo et furto. ergo necesse dante. r̄ sic. r̄.

¶ Itē videmus q̄ opera sp̄ritualia que dominus fa-
 cit p̄ ministros alind̄ trāscēdes p̄bat. vtputa temp̄ari
 iustos p̄ demones. qui probationē non intendūt. **¶** Sicut
 in operibus cōp̄alib⁹. qui p̄cutit vulnere letali. r̄ si nō
 intendat occidere. homicidū facit. ergo videt similiter i
 p̄posito. quia licet q̄s nō intendat bap-
 tizare. tamē si fac̄
 qd̄ requirit ad bap-
 tismū bap-
 tizaf. **¶** Itē si intentio est
 necessaria. ergo quilibet ē incertus vtrū sit bap-
 tizandus. ergo si nō debet se cōmittere discrimini. semp̄ tenetur re-
 bap-
 tizari. cum nunq̄ possit certificari de intērio bap-
 tizantis. **¶** P̄ dōm q̄ in om̄i sacramēto necessaria ē in-
 tentio. **¶** Ratio autē huius est. q; sacramētū nō habz eē
 54 suū a natura s; ab institutōe. vnde si ante institutōnē
 immerisset quis in aquā sub forma verborū. nō cēt fac̄
 mentū. **¶** Dicit ergo quidā sicut magr̄ Hugo de sc̄o Uic-
 q̄ sacramēta instituta sunt vt fiant rationabiliter r̄ ex
 intērio. r̄ ideo si nō sit intentio. nō ē sacramētū. **¶** Aut
 em̄ sic. **¶** Sacramēta dei non sic instituta sunt vt operā
 dī nullā rōnem admittant. aut tumultuosa quadā r̄ vi-
 olēta arḡ irrationabili pertinacia sine om̄i intērio.
 aut voluntate operatū ad effectū p̄cedant. **¶** Uide q̄ r̄ cō-
 sidera. q; rōnabile oportet esse om̄e opus ministrorū. r̄ i
 nec p̄ solā formā possunt dare vbi agendi intentio nul-
 la ē. **¶** Potest tamē r̄ alia rō assignari. q; ad sacramētum
 necessaria ē intentio r̄ institutio. **¶** Ad hoc em̄ q̄ sit sacra-
 mentum necesse ē q̄ r̄ forma r̄ elementū ad vniū ordinem.
 tur. hoc autē nō ē ex se. cū forma r̄ elementū indifferētia
 sint ad multa. ideo sup̄uenit institutio xpi q̄ formā r̄ ele-
 mētū ordinauit ad aliquē effectū determinatum. **¶** Sy tamē
 institutio et si d̄ba ordinauit ad vniū. nō tamen arcauit.
 q; ad alios vsus p̄t sumi r̄ sumitur. r̄ tō ad hoc q̄ qz
 dicitur. necessaria ē interuenire intentionē ministrorū. q̄
 intendit illo actu r̄ d̄ba talē effectū dare. vel salē qd̄ fa-
 cit ecclesia facere. vel salē qd̄ xps instituit disp̄sare. ali-
 oquin verborū r̄ elementū vt disuncta vel ad aliud iūcta
 talē effectū nō faciūt. **¶** Ad illud qd̄ ob̄ p̄mo. accēdit
 55 verbū ad elementū et sic. r̄. dōm q̄ nō accēdit vniū ad al-
 terū nisi assit intentio iungēs. **¶** Ad illud qd̄ ob̄ de fi-
 56 de q̄ sufficit fides ecclesie. dōm q̄ fides ē sicut agēs vni-
 uersale. sed intentio ē agēs p̄culare applicans fides ad
 hoc vel ad illd̄. r̄ ideo fides saluat in generalitate eccle-
 sie. s; intērio ē necessaria q̄ copulat act⁹ ille fidei eccle-
 siē tā q̄ act⁹ p̄cularis r̄ actualis i m̄stratē. vt q̄ facti est a
 fide eccle-
 siē. s; disp̄satio ē ab actōe m̄stri. r̄ qm̄ m̄stratō
 respicit intērio d̄bris. ideo nō sic redit fides i dispen-
 sare. vt intērio. **¶** Ad illud qd̄ ob̄ de suscipiēte. dōm q̄
 57 si suscipiēs sit adult⁹. r̄ nullo mō intendat sibi fieri qd̄ fa-
 cit ecclesia. s; t̄m̄ iocū. nō credo q̄ precipiet sacm̄ si nihil
 itēdat nisi ludere et lauare. **¶** Ex h̄ p̄z illd̄ qd̄ cōsuevit q̄ri
 vtz aliq̄ sc̄itio impediāt suscipiēte sacri. **¶** Si em̄ sc̄itio
 58 illa nō remoueat intērioē h̄ac videlicet suscipiēti quod
 ecclesia dat vel intendit dare. quantacūq; sit sc̄itio. n̄
 impedit suscipiēte sacramenti. **¶** Si vero ita sit sc̄itio. q̄
 nō habeat intentionē recipiēti vel sc̄itio circa se qd̄ ec-
 clesia facit vel intendit facere. s; solum intendit ludere.
 vel alios deludere. non videt quo modo iste suscipiat
 sacramētum vel rem. **¶** Ad illud qd̄ ob̄ dicitur de ope-
 59 rib⁹. dicitur q̄ opera illa de se sūt ordinata ad illum fi-
 nem. vt grauis percussio ad occasionem. r̄ pena ad bo-
 norū probationem. **¶** Sed ablutio r̄ trinitatis inuocatō
 sunt ordinata ad multa. r̄ ideo non faciunt sacramenta
 sine intentione. et sic patet illud. **¶** Ad illud quod ob̄
 60 h̄citur q̄ semp̄ oportet rebap-
 tizari. cum non constet de

in tēdōe baptizātis. dōm. q. nō ppter. q. fecit qd in se est
 7 debita adhibuit diligentia. 7 iō ampli nō tenet. marie
 si defecit in tēdōis nō potuit cognoscere aliq. signo. vtz
 aut sit baptizatus vel nō. hic ē duplex opinio. Una est q
 61 deus reputat illū baptizātū nō tēdōe ecclē. Et rōem hui
 sumū ex illo vbo ysidori. quacūq. arte verborū quis us
 ret. dō sic accipit sicut ille cui iurat intelligit. S3 illud
 intelligit qd ad culpā. nō qd ad rōem voti vlt sa
 cramenti. 7 hoc ē manifestū i mōnōio 7 voto. Et ideo
 dicūt aliq. q. nō ē sacm qd ius sibi sint. q. vtz dicit Bre.
 in moral. nō dō in tēdōe vbi defuit s3 vba in tēdōe. et
 h maxime habet locū i sacro. 7 iō nō baptizaf qd vtz est p
 62 id qd p hōiem gestū ē. Si qras. an saluet. dōm q. si ad
 ultus baptizaf vtz dō. fides interior supplet. Si puulus
 piū est credere q. sumus sacerdos supplet. si tamē non
 faciat iuste facit. 7 nos esse voluit incertos. de salute ad
 deponēdam supbiām. 7 exercitandā diligentia. vtz attenti
 us et a psonis dignoibz 7 supioribz reqramus. credo
 bene vel q. deus reuelat. vel integre supplet. nisi pecca
 ta nra ppediāt. Ergo hoc habendū est p regula ad om
 63 nia sequētia q. ad omniū sacrorū dispensationē necessa
 riū ē habere in tēdōe. vel actu vel habitu. vel implicite
 vel explicite. **Questio. ij. h.**
 An recta intentio sit necessaria ad baptismū. Et q
 sic videt. q. ad baptismū requirit in tēdō. ergo ad recte ba
 ptizare requiritur intentio recta. **Itē minus malus ē ni
 hil intēdere in ope q. malū finē intēdere. ergo si defecit
 in tēdōis nō p stare cū baptismō. multo min⁹ obliqua
 intentio. Itē opa ad q. necessaria ē intentio ab ipa de
 nominātur. q. cū ad baptismū necesse sit intentio. si q. in
 tēdōe ē recta. 7 baptism⁹. 7 si obliqua. 7 baptism⁹. s3
 nō est baptism⁹ nisi rectus. q. rē. **Cōtra. supra pba
 tū ē q. heretic⁹ baptizaf. s3 heretic⁹. q. habet obliquā in
 tentionē. q. vult trahere ad suā heresim. q. nō ē ad bap
 tismū necessaria recta intentio. Itē mala voluntas i
 baptizante nō nocet. ergo nec obliqua intentio. Itē
 baptism⁹ ē opus dei nō hōim. q. nō pōt esse obliquū
 Sed in tēdōis rectitudo exigit ppter rectitudinē ope
 ris ad baptismū. q. nō ē necessariū recta intentio. **Itē
 64 dōm q. in tēdōe idē ē q. voluntas rationata. pur dicitur i
 finē. Sed finis duplex est. Est enī finis q. dicitur termin⁹
 vel cōplēmentū. 7 ē finis q. dicitur vtilitas. Sic i sacramē
 to duplex ē finis. vnus. s3 q. est cōplēmentū. s3. q. ibi sit
 vntio vbi 7 elemētū. 7 finis vtilitas. s3 baptizati vel bap
 tizaf. S3 dōm hūc duplex finē duplex ē intentio. sicut
 aliq. q. fūdāt domū intendit eā cōsumare 7 intēdit in ba
 bitare. Sic i sacro intēdit q. pma in tēdōe sacm ecclē
 ministrare. Sequēter vel intēdit suā vtilitatem. vel puuli
 salutē. vel qdqd illud sit. Prima intentio est de necessitate
 sacri. S3 dōm tēdōe congruitate. Prima intentio nō habet
 rectū et obliquū. sed secūda habet rectū et obliquū. Un
 pater nōtio q. ad sacm baptismi nihil facit intentio re
 cta. nec aliqd obstat intentio nō recta qd ad subām sac
 mēti. nocet nō vel pdest haberi. Argumēta q. q. pbant q.
 ad baptismū requiritur intentio recta supponunt ad bap
 tismū requiri intentionē que ē intentio vtilitatis. 7 ideo
 66 oia sup falsū fundant. vtz pater. **Ad illud qd obijct
 q. melius ē nihil intendere q. male. dōm q. defectus in
 tentionis nō impedit sacm ppter culpā. s3 ppter illi
 actus necessariā erigētā. **Ad illud qd obr. q. opa de
 67 nominātur ab in tēdōe. dōm q. hoc vtz est de opibz ad q.
 rū informationē necessaria ē intentio finis vtz est vtili
 tas. Notandū tamē q. qd nō sit necessarium intēde
 68 re efficaciā baptismi in se 7 pncipaliter. tamē intendit i**********

quolibet baptizato. vel in generali vel in speciali. vel i
 se vel in annero. vel ppter se vel ppter aliud. **Ad h
 em q. qd baptizaf opert si ē adultus. q. intēdat q. fiat in
 se vel circa se qd facit ecclē. similiter intēdat baptizās
 facere actu aut exteriori. vtz est ecclē ritus. aut interiori
 vtz ē character interior. sic ē 7 nō alit ē actus sacramental.
**Consequenter tercio loco qritur de sacralibz. 7 cir
 ca hoc queritur duo. Primo qrit de cathecismo
 Secūdo de exorcismo. **Questio. ij. l.**
**Ad cathecismo dicat instructio. Querit q. vtz p
 uuli debeāt cathecizari. Et q. sic vtz q. vbi vntū tēdō sacri
 est. vnus ritus dō obfuar. s3 magni cathecizātur. q. ce
 puuli. Itē forma a deo tradita ē obferuāda generalit
 Sed vlti. Marb. baptismō pmittit doctrinā. cū dō Itē
 dō cōtē oēs gētes. rē. Itē ad hoc facit nos 7 puerudo
 vniuersalis ecclē. q. cū faciat recte cathecizando pue
 ros. videt rē. **S3 d. stultū ē instruire eū q. nō ē capax
 doctrine. ergo baptizans stulte agit cū cathecizat par
 uulū. Itē videt q. assistentes fallere respondeant. aut
 enī respondēt in psona puuli. aut i psona sua. In psona
 sua nō. q. sacerdos qrit a puulo Si i psona puuli. ergo
 falsū dicit cū dicit. credo. Itē quero vtz i illa respō
 sione obligetur patrini. Et q. sic videt. q. ait Aug⁹. in
 quodā sermone. volo omēs q. cognoscatis tam vtri qd
 mulieres vos puulis quos suscepistis fidei iustores ap
 deū extitisse. Sed tūc videt cū nemo sciat de alio qualif
 sit futur⁹ q. stulte pmittat. 7 in discrimen se ponat. Itē
 quero vtz puuli obligetur. Et q. sic vtz. q. dicit dyoni.
 q. sensus verborū q. dicit patrini est q. puer ille cū i seni
 um venerit. tenebit sacras p fessioēs. obligat em puulū
 Si em obligari potuerit puulus p carnales pntes ad
 malū. q. spūales ad bonū multo fortius. **S3 d. si pa
 rentes promittant p filio q. filius intrabit religio
 nem. ille nō obligat nec tenet. q. similiter in pposito.
 Itē quero si obligat. vtz illa obligatio sit vorū. Et
 q. sic videt. q. vorum ē spōtanea pmissio melioris bōi.
 deliberatōe 7 obligatōe firmata. **Cōtra. fm hoc du
 plici peccato peccaret baptizatus. q. transgressor ē voi
 ri ac pcepti. **Itē. dōm. q. cathecismo i adultis pced
 dit baptismū ppter duas causas. vtz baptizandi instru
 erētur 7 de credendis. 7 vtz se obligatē voluntarie ad dei
 imperia faciēda. quasi nō coactes 7 voluntarie illa imple
 turi erāt. Paruuli s3 7 si nō pnt doceri. pnt tamē p pa
 trinos obligari. ideo sit in eis cathecismo. 7 ppter ra
 tionē obligadi 7 ppter vniōmitatē. vtz p similitudine oēs
 baptizant sicut p similitē effectū recipiūt. **Ad illud qd 70
 obijct de doctrina. iam patet responsio. Similiter qd
 obr. de respōdētibz. dōz. q. rñdēt i psona puuli. Et ē sēsus
 credo. i. sacm fidei pceptio vel suscipio psona su. Et nō est
 fmo fals⁹ nec incōsuet⁹. q. sic dō aug⁹. i epla ad bōifaci.
 frequē signū accipit. p. sic dicim⁹. cras erit i surrectō
 dñi. 7 vides sumū dō se videt ignē. **Ulp. cē sēsus credo
 i. ad credēdū me obligo. **Ad illud qd q. vtz pmi obli
 gētur. dōz. q. si nō haberēt aliū doctore obligat ad instruē
 dū ipm i his q. s3 de necessitate fidei 7 mox. vtz ad h. q. face
 ret instrui. vtz ad h. q. ille crederet vtz suaret. nūc at q. mul
 tos hnt doctores nō tenet. **Ad illud qd q. de puulis. 72
 vtz obliget. dōz. q. sic. q. ibi nō requirit nisi ea ad que te
 net de iure naturali. nlla at superogatois. iō nō est sile de in
 gressu i religionē. **Ad illud qd obr. vtz tal obligatō sit 73
 vorū. dōm q. ppe nō. q. de eo qd superogatois ē. tū
 extō noie ē vorū. q. voluntaria obligatio. Nō at facit
 duplex p cōm. q. nō obligat mag⁹ q. pns de necessitate. s3
 de bono et equo. **Questio. ij. m.**************************

